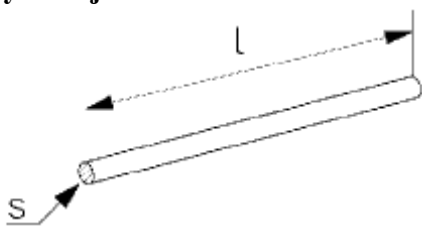

Ćwiczenie 09

I Temat: Wyznaczenie rezystancji elementów liniowych.

II Cel ćwiczenia: Wyznaczyć rezystancje elementów liniowych na podstawie charakterystyk napięciowo-prądowych.

Rezystancja

Rys. 8. Element o długości l oraz polu przekroju poprzecznego S wykonany z przewodnika pierwszego rodzaju.

Parametrem charakterystycznym elementów wykonanych z przewodników jest rezystancja, oznaczana symbolem R . Zależy ona od wymiarów geometrycznych elementu, długości l , pola przekroju poprzecznego S) oraz właściwości elektrycznych przewodnika,

Określonych rezystywnością ρ , które jednostką jest $m \cdot \Omega$

1. Rezystancję danego elementu wyznacza się na podstawie zależności:

$$R = \rho \frac{l}{S} = [\Omega]$$

Zależność rezystancji od temperatury

Rezystancja elementu przewodzącego zależy od temperatury, w jakiej się on znajduje. Jako normalną temperaturę przyjmujemy temperaturę $T_0 = 293 \text{ K}$ czyli $t_0 = 20^\circ\text{C}$. Rezystancję przewodników w tej temperaturze oznaczamy R_0 . Wraz ze wzrostem temperatury rezystancja zmienia się. Względną zmianę rezystancji przewodnika przy wzroście temperatury o 1 K określa temperaturowy współczynnik rezystancji α , jego jednostką jest $[1/\text{K}]$. Jeśli jest on dodatni to rezystancja wraz ze wzrostem temperatury rośnie, natomiast jeśli jest ujemny to rezystancja wraz ze wzrostem temperatury maleje.

Rezystory

Ze względu na budowę rezystory dzielimy na: drutowe, warstwowe i objętościowe.

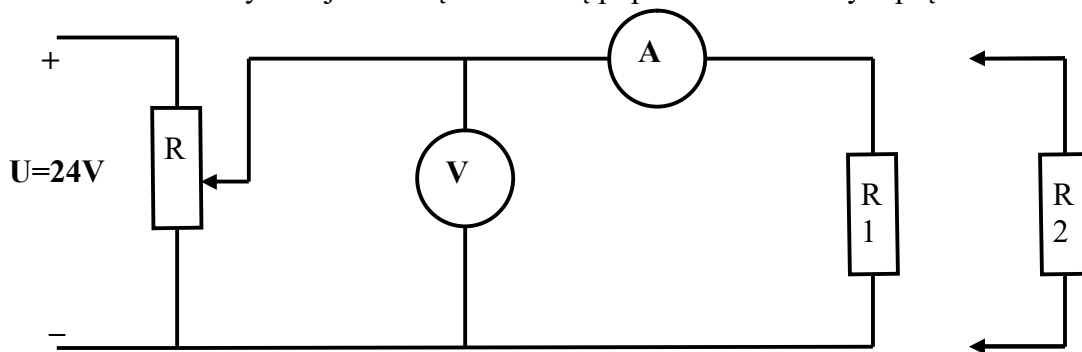
Rezystory drutowe wykonuje się poprzez nawinięcie na walcowym, izolacyjnym (np. ceramicznym) korpusie przewodu w postaci drutu lub taśmy. Rezystory warstwowe uzyskuje się poprzez nałożenie cienkiej warstwy przewodzącej (węglowej lub metalowej) na rurkę lub pałeczkę wykonaną z izolatora. Rezystory objętościowe (masowe), wykonane są jako elementy przewodzące prąd całą swoją objętością. Podstawowe parametry rezystorów to: rezystancja nominalna, tolerancja i moc znamionowa. Rezystory mogą mieć stałą wartość rezystancji lub nastawianą w sposób płynny albo skokowy. Rezystory z nastawną rezystancją nazywamy potencjometrami, a wykonane są jako drutowe lub warstwowe. Tolerancja określa w procentach klasę dokładności rezystora. Jej wartość informuje, jaka może być maksymalna różnica pomiędzy rzeczywistą a nominalną rezystancją.

Program ćwiczenia.

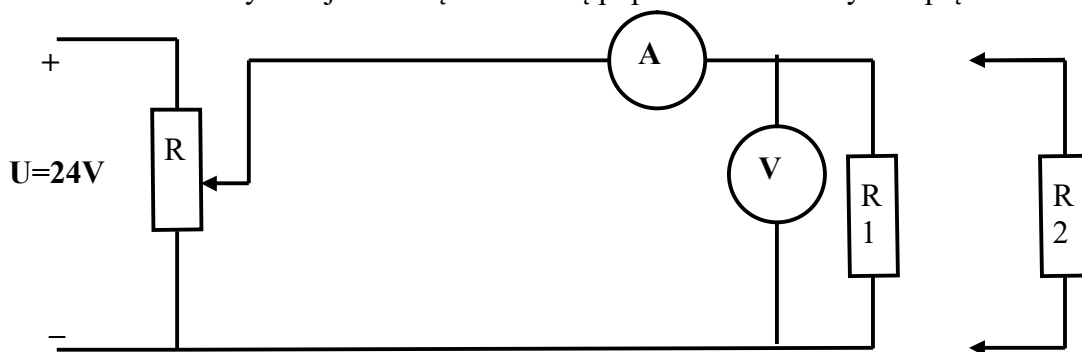
- narysować schemat pomiarowy,
- zapisać oznaczenia wybranych przyrządów,
- wybrać tryby pracy mierników,
- połączyć układ pomiarowy,
- wykonać pomiary napięć na poszczególnych rezystorach,
- zapisać wyniki w tabeli wyników pomiarów,
- zmontować układ pomiarowy do badania elementów liniowych.
- przeprowadzić pomiary dla dwóch wartości rezystancji elementów liniowych.
- wykreślić charakterystyki $I = f(U)$ dla elementów liniowych.
- sprawdzić prawdziwość prawa Ohma dla badanego obwodu,
- oszacować dokładność pomiarów i sformułować wnioski,
- sporządzić sprawozdanie z ćwiczenia. Zgłoś gotowość do prezentacji wykonanego zadania.

Układ połączeń.

1. Pomiar rezystancji metodą techniczną poprawnie mierzonym prądem.

2. Pomiar rezystancji metodą techniczną poprawnie mierzonym napięciem.

Wyniki pomiarowe

Pomiar	Poprawnie mierzonym prądem						Poprawnie mierzonym napięciem					
	Rezystancja R1			Rezystancja R2			Rezystancja R1			Rezystancja R2		
	U [V]	I [A]	R [Ω]	U [V]	I [A]	R [Ω]	U [V]	I [A]	R [Ω]	U [V]	I [A]	R [Ω]
1												
2												
3												
4												
5												
Średnia												

Obliczenia

$$R = U/I \text{ [}\Omega\text{]}$$

Charakterystyki

- Dla elementów liniowych $I = f(U)$

Wyniki pomiarowe

Pomiar	Poprawnie mierzonym prądem						Poprawnie mierzonym napięciem					
	Rezystancja R1=10 Ω			Rezystancja R2>1000 Ω			Rezystancja R1=10 Ω			Rezystancja R2>1000 Ω		
	U [V]	I [A]	R [Ω]	U [V]	I [A]	R [Ω]	U [V]	I [A]	R [Ω]	U [V]	I [A]	R [Ω]
1												
2												
3												
4												
5												

Obliczenia

$$R = U/I \text{ [}\Omega\text{]}$$

Charakterystyki

1. Dla elementów liniowych $I = f(U)$

Wnioski i spostrzeżenia